

17. atklātās latgaliešu rakstu valodas un kultūrvēstures olimpiādes nolikums

(*olimpiāde veltīta Latgales kongresa simtgadei*)

1. Olimpiādes mērķis un uzdevumi:

- 1.1. Skolu jaunatnes vidū popularizēt Latgales kultūrmantojumu,
- 1.2. Nostiprināt izpratni par latgaliešu rakstu valodu kā svarīgu latviskās identitātes daļu, rosinot izglītojamo interesi par latgaliešu valodu un kultūrvēsturi;
- 1.3. Veicināt kultūras vērtību un izcilāko novadnieku apzināšanu.

2. Olimpiādes dalībnieki: vispārizglītojošo skolu 10.–12. klašu komandas 3–5 izglītojamo sastāvā.

3. Olimpiādes organizētāji: Valsts izglītības satura centrs, Latgaliešu valodas, literatūras un kultūrvēstures skolotāju asociācija (LVLKSA), Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas Reģionālistikas zinātniskais institūts, LU Humanitāro zinātņu fakultātes Baltu valodniecības katedra, Rēzeknes novada pašvaldība, Rēzeknes Valsts 1. ģimnāzija, pienākumus sadalot pēc savstarpējas vienošanās.

4. Olimpiādes norise:

4.1.0. **1. posms** — skolas olimpiāde:

4.1.1. norises laiks skolā — olimpiāde notiek līdz 2017. gada **12. aprīlim**;

4.1.2. olimpiādes uzdevumus izstrādā skolā;

4.1.3. darbus vērtē un dalībniekus otrajam posmam izvirza skolas žūrijas komisija.

4.2.0. **2. posms** — valsts atklātā olimpiāde:

4.2.1. norises laiks un vieta — 2017. gada **22. aprīlis, Rēzeknes Valsts 1. ģimnāzija, Dzirnavu iela 3a**;

4.2.2. uzdevumus un vērtēšanas kritērijus izstrādā Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas Reģionālistikas zinātniskā institūta un Latvijas Universitātes docētāji;

4.2.3. darba ilgums 180 minūtes (**10:00–13:00**);

4.2.4. olimpiādes uzdevumus komanda veic kolektīvi;

4.2.5. darba saturs: tests, uzdevumi latgaliešu rakstu valodā; radošie uzdevumi, skolēnu darbu prezentācijas.

5. Olimpiādes uzdevumu tēmas:

1) latgaliešu rakstu valoda (rakstu valodas prasmes);

2) latgaliešu teicieni;

3) Latgales kongresam — 100;

4) Vladislavam Luocim — 105;

5) Latgales kultūrtests (mūsdienu latgaliskās aktivitātes, notikumi, jubilejas).

6. Pieteikumi olimpiādei jāiesniedz līdz 2017. gada **13. aprīlim** LVLKSA, sūtot uz e-pastu (lvlksa@inbox.lv). Pieteikumā jānorāda skola, klase, izglītojamā vārds un uzvārds, kā arī atbildīgā skolotāja vārds, uzvārds.

Kontaktpersona — Veronika Dundure (*tel.:* 26481524)

7. Vērtēšana un apbalvošana

Olimpiādes rezultātus vērtē LVLKSA un Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas Reģionālistikas zinātniskā institūta kopīgi izveidota vērtēšanas komisija. Rezultāti tiek paziņoti olimpiādes dienā. Godalgoto vietu ieguvējas komandas un to dalībnieki individuāli saņem balvas, pārējie dalībnieki — piemiņas veltes.

Informāciju var atrast www.visc.gov.lv

8. Izmantojamie avoti

Latgaliešu rakstu valoda

1. Valsts valodas likuma 3. pants. www.likumi.lv
2. LR Tieslietu ministrijas Valsts Valodas centrs (2008). *Latgaliešu pareizrakstības nosacījumi*: <http://www.lu.lv/filol/latgalistica/doc/LGPNusacejumi.pdf>
3. Cybuļš J., Leikuma L. Latgalīšu ābece (lementars). 2. daļa. Lielvārde: Lielvārds, 1992.
4. <http://www.lakuga.lv/raksteiba/>

Latgaliešu teicieni (frazeoloģismi)

1. Latkovskis L. Latgaļu frazeoloģija // Acta Latgalica 1 / Red. A. Batņa, M. Bukšs, L. Latkovskis. Minhene: Latgaļu izdevnīceiba, 1965, 303–320.
2. Andronovs A., Leikuma L. Latgalīšu-latvīšu-krīvu sarunu vuordineica. Ačynskys–Reiga: LVAVA, 2008, 166–173: <http://www.latgalec-ru.narod.ru/publikacii/SV.pdf>
3. Cybuļš J., Leikuma L. Latgalīšu ābece (lementars). 1. daļa. Lielvārde: Lielvārds, 1992.
4. Opincāne B. Latgaļu parunas un sokomvōrdi. Rēzekne: Latgolas Kulturas centra izdevnīceiba, 2000.

Latgolys kongresam — 100

1. Avīze „Liauzu Bolss” (1917. goda 15.04., 06.05., 20.05. numuri)
2. Avīze „Drywa” (1917. goda aprēļa i maja numuri) [www.lnb.lv/digitala biblioteka/laikraksti/](http://www.lnb.lv/digitala_biblioteka/laikraksti/)
3. Bukšs M. Latgaļu atmūda. 2. izd. Rēzekne: Latgolas Kulturas centra izdevnīceiba, 2012, 196–213. (Var izmantot arī grāmatas 1976. gada izdevumu)
4. Slobožanins A., Lukaševičs V., Jonelis J. Gambits 1917. Eiskina. 2016. <https://www.youtube.com/watch?v=l7zkaddxSew>

Vladislavam Luocim — 105

1. Lōcis Vladislavs. Dīnasgrōmota (1940–1945). Varakļōni: Latgaļu sāta, 2009.
2. Lōcis Vladislavs. Tautas gors. Rēzekne: Latgolas Kulturas centra izdevnīceiba, 1992. (I. Salcevičys īvods, 161–216).
3. Cybuļskis J. Latgaļu izdevnīceibas pyrmsōkumi // Tāvu zemes kalendars 1990. Minhene, 1989.
4. Malahovskis V. Vladislava Lōča izdevnīceiba // Latgolys lingvoteritorialuo vuordineica II / Zyn. red. I. Šuplinska. Rēzekne: Rēzeknis Augstškola, 2012, 797–800.
5. Malahovskis V. Latgalīšu rakstnīceibys muzejs // Latgolys lingvoteritorialuo vuordineica II / Zyn. red. I. Šuplinska. Rēzekne: Rēzeknis Augstškola, 2012, 368–370.
6. Vladislava Luoča rakstniecības muzejs Rēzeknē (apmeklēt muzeju, iepazīt ekspozīcijas)

Latgales kultūras tests (mūsdienu latgaliskās aktivitātes, notikumi, jubilejas)

1. www.lakuga.lv
2. www.latgale.lv
3. <http://iepazisimies.lv>
4. <http://journals.ru.lv/index.php/LATG> (Via Latgalica, Nr. 8)
5. www.lingvistiskakarte.lv (latgalistika)